

شماره فرهنگ ۱۲
۲۸ ر ۱۳۲۹

توانا بود هر که دانا بود

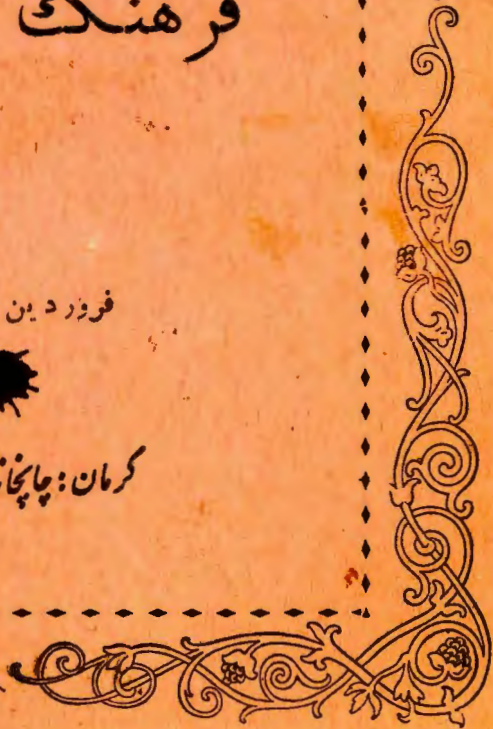
نامه

فرهنگ کرمان

فروردین ۱۳۲۸

کرمان: چاپخانه سعادت

28
1

فهرست

صفحه	نویسنده	موضوع
۳	.....	نامه فرهنگ کرمان
۵	مرحوم فروغی	میهن پرستی
۶	آقای حبیب یغمائی	میهن (شعر)
۷	آقای پور حسینی	لیل غیبت دانش آموزان
۱۰	آقای دکتر دادگر	تراجم
۱۳	.....	از صفات ییقمبراکرم
۱۴	آقای آوزگار	آداب تحصیل
۱۶		تیریکه فرهنگیان باستان اعلی حضرت همدانی
۱۷		اطلاعات فرهنگی

توانا بود هر که دانا بود

نامه

فرهنگ کرمان

فروردین ۱۳۲۸

کرمان: چاپخانه سعادت

جوان و جوانبخت و دانش پذیر
هدوات جوان و بشدیر پیر

نامه فرهنگ کرمان

فرهنگ پیش از هر دستگاه به مردم پیوستگی معنوی دارد چون کمتر خانواده ایست که فرزندی در آموزشگاه نداشته باشد - هرچه هم آهنگی و هم داستانی میان اولیای فرهنگ و اولیای دانش آموزان بیشتر باشد ، و هر چند رشته پیوستگی استوار تر گردد ، و هر قدر از یکدیگر بیشتر خبر و آگاهی داشته باشند بهمان نسبت امید پیشرفت و توفیق فرزندان این آب و خاک بیشتر است .

فرهنگیان در تربیت اطفال و جوانان وظیفه ای بسیار دشوار و دقیق دارند ، و باید آشکارا گفت این وظیفه را بی یاری و یامردی خانواده ها و اولیای اطفال بعوی نمی توانند انجام دهند و وقتی از آنان توقع همراهی میتوان داشت که بمشکلات کار آگاهی یابند و در هر موقع مساعدت و راهنمایی فرمایند .

از این نظر فرهنگیان کرمان تصمیم کرده اند که مردم شریف این استان وسیع را از جریان اموری که وابستگی مستقیم بفرزندان و خاندان آنان دارد مطلع و آگاه سازند تا اگر راهنماییها و درخواست های ما را بغیر از مصلحت خود می بینند صمیمانه بکار بندند و اگر غفلت و اشتباهی داریم ما را بیگماهند .

ما اهتمام میکنیم هیچگونه موضوع فرهنگی را پوشیده نگاه نداریم تا مردم این سامان از روی اطلاع و بصیرت تام با ما همکاری کنند اصولاً فرهنگ موضوعی سر بسته و محرمانه ندارد . کار ما اینست که بنو باوگان و نو خاستگان و نو جوانان معلوماتی که معاش و معاشان را بکار آید بیاموزیم و توجه کنیم پیش از آنکه برسند و تمیزی بفرزندان یابند خاطر مجموع و اندیشه پاک و بی آرایش آنان بدین سوی و بدین سوی پراکنده نگردد و نیروی روحی و بدنی آنان بهتر نرود ، براههایی نا بهنجار که آنان را از مقصد دور میدارد نگرانند و بگفتار های بی جا و تبلیغات نا روا نگرانند ، و باری تمام همت و فکر خود را در کار خویش صرف کنند تا برآیند و از تحصیلات نهائی فراغت یابند و از دبیرستان بیرون شوند آنگاه خود دانند . این راهی است که ما براهنمایی منطق و خرد و بدستور وزارت متبوع خویش می بینیم و وظیفه ایست که در حدود قدرت و توانائی انجام میدهم و از هیچکس پوشیده و پنهان نمیتواند باشد و نباید هم باشد .

با توجه بدین کلیات است که این جزوه را بنام « نامه فرهنگ کرمان » در این آغاز سال نو منتشر میکنیم و امیدواریم و از خداوند توفیق می طلبیم که همه ما به مرتباً انتشار یابد و در

بیشرفت کار و رسیدن مابقی مقصد و مقصود راهنمایی مطمئن و عاملی مؤثر باشد .
تصور می‌رود همین بیان مجمل بسنده بود که همگان دریابند که ما جز در موضوع‌های
علمی و ادبی و مطالب و دستورهای فرهنگی بحث نمی‌کنیم ، و حوادث و اخبار گوناگون دیگر
را و گرچه مهم نماید مطلقاً و ابداً انتشار نمی‌دهیم با اینهمه برای اینکه روش ما در تهیه و
تنظیم مندرجات این نامه آشکارا تر شود می‌گوئیم :

مندرجات و مطالب « نامه فرهنگ کرمان » مشتمل بر سه قسمت خواهد بود :
نخست مقالات و تحقیقات علمی و ادبی و اخلاقی و تربیتی که دبیران و نویسندگان
و مترجمین مخصوصاً تهیه و لطف می‌فرمایند و یا هیئت تحریریه نقل و باز خواندن آن را برای
دانش آموزان لازم و سودمند می‌یابند .

دوم اخبار و اطلاعات بسیار مهم فرهنگی کشور با نهایت ایجاز و اختصار .
سه دیگر اطلاعات و مطالب فرهنگی و تاریخی و نوادر افسانه‌ها و ترانه‌ها ، و
اصطلاحات محلی . و شرح بناهای باستانی و احصائیه دقیق مدارس و دانش آموزان ، و
بیان احوال رجال و افراد فرهنگ دوست و هر گونه اخبار فرهنگی مربوط به عوز . وسیع
کرمان (استان هشتم)

سعی و نیت ما در این است که این قسمت از مندرجات بشود بجز چندان مبسوط و
مفید و دلکش افتد که اندک اندک جای مطالب دیگر را بگیرد بطوریکه این مجموعه جز
مباحثی را که صرفاً راجع به فرهنگ این استان است محتوی نباشد ، و باری جریان فرهنگی این
سامان را چندان روشن منعکس سازد که اولیای وزارت فرهنگ و دیگر علاقه‌مندان از هر
گونه استطلاع و استیضاح بی‌نیاز باشند .

بزرگان و دانشمندان کرمانی که خوشبختانه چه در تهران و چه در کرمان و نقاط دیگر
بسیارند و وجودشان مایه افتخار و مباهات این ایالت است و همچنین روساء سابق فرهنگ کرمان
اگر از اطلاعات و آزمایش‌هایی که دارند ما را بهره‌ور فرمایند امتنان داریم .

دبیران و رئیسان فرهنگ شهرستانهای این استان نیز اخلاقاً وظیفه دارند با ما
همکاری کنند و مخصوصاً اطلاعات و آمارهایی دقیق و درست با اداره فرهنگ مرکزی کرمان بفرستند .

شاید در پایان سخن لازم باشد بدین نکته نیز اشارت شود که هزینه چاپ و انتشار
این مجموعه را تنی چند از فرهنگیان که مندرجات و مقالات را تهیه و تنظیم می‌فرمایند نیز
بهمه‌ده گرفته اند و با اصطلاح در وهله نخست بیه زحمت و زیان این خدمت را بقتن مالیده‌اند
بی اینکه هیچگونه کلمه و تعدیلی در کار باشد این توقع را از مردمان شریف این استان
داریم که اگر این نامه ناچیز را مفید و مؤثر یابند در خریداری و ترویج آن بر ما منت گذارند .

همین پرستی

برای بعضی این مشکل پیش آمده است که همین دوستی و حسن ملیت باجنوع بشر که مستلزم حسن بین‌المللی است چگونه سازگار میشود؟ ولیکن در نظر من علاقه ملیت با احساسات بین‌المللی، و وطن پرستی باحب نوع بشر منافات ندارد و آسانی جمع میشود — اگر مهر من نسبت به‌همین تنها از آن سبب باشد که خودم از آن مرز و بوم هستم و بخواهم این عنوانرا وسیله مفاربت خویش و بیگانه قرار داده و از اختلاف و نفاق بین مردم برای خود استغاده کنم این وطن پرستی نیست خود پرستی است. و مانند تعصب دینی آنجماعت از ارباب ادیان که اختلاف دین و مذهب و نفاق بین مردم را وسیله منافع و اعتبارات شخصی و فرقه‌ای قرار میدادند، مندموم است و باید مردود باشد.

ولیکن يك وطن پرستی بی‌فرضانه هم هست، که هر فردی چون پرورده آب و خاک است بواسطه نعمتها و تمتعاتی که از وطن و آبناي وطن دریافت کرده نسبت بانها در خود حق شناس احساس میکند چنانکه فرزند نسبت به پدر و مادر مهر مبورزد این حب وطن مستحسن است، بلکه هر فردی بآن مکلف میباشد جز اینکه باید متذکر شد که این وطن پرستی باحب کلیه نوع بشر منافات ندارد و انسان همچنانکه در درجه اول رهین منت پدر و مادر و در درجه دوم مدیون آبناي وطن است، در درجه سوم ذمه‌اش مشغول کلیه نوع بشر میباشد و همه را باید دوست بدارد و خیر و سعادت همه را باید بخواهد که خیر و سعادت خود او و قوم او هم در آنست بعبارت دیگر این قسم وطن پرستی جز تعاون و همبستگی کل نوع بشر است. — از این گذشته يك منشاء و مأخذ دیگر نیز برای وطن پرستی هست، که در نظر من از منشاء سابق الذکر هم محکمتر و معقولتر میباشد و آن وطن پرستی کسی است که وطن و آبناي وطن خود را سزاوار مهر و شایسته محبت میداند، از جهت قدر و منزلتی که در واقع دارند، مانند دوستی کسی نسبت بشخص دیگر نه از جهت خویشی و قرابت یا مهربانی و ملاحظت که بین آنها بوده بلکه بسبب منزلتی که بواسطه قدر و قیمت واقعی در نظر یکدیگر حاصل نموده‌اند بعقیده من بویژه این نوع محبت است که بقول معروف بنای آن خالی از خلل است — امروز دانشمندان و صاحب‌نظران دنیا متفقند در اینکه کلیه موجودات نوع بشر در طریق ترقی قدم میزنند و متوجه کمال و طالب وصول بآن میباشند و اگر

يك وظیفه معنوی برای مردم فرداً یا جمعاً قائل باشیم چنانکه نمیتوانیم قائل نباشیم. آن وظیفه اینست که در وصول نوع بشر بمدارج عالیه کمال شرکت ومدد نمایند. هر قوم و جماعت مانند هر فردی که این وظیفه را ادا نماید عزیز و قابل احترام و محبت است و هر چه بهتر و بیشتر از عهده آن برآید گرامی تر است و علاقه بوجود و بقای او بیشتر باید داشت و هر چه يك قوم در ادای این وظیفه کوتاهی کند البته هزتش کمتر و علاقه بوجود و بقای او ضعیفتر خواهد بود، مگر اینکه کوتاهی تقصیر او نبوده و عوائق و موانع او را از کار باز داشته باشد و در آن صورت وظیفه هر کس است که ان موانع را تا میتواند مرتفع سازد و عنصر بی ثمر را در مجمع انسانی مثمر نماید.

غرض اینکه هر کس عضو هیئت و جماعتی باشد که وظیفه انسانی خود را چنانکه بیان کردم ادا نموده است، حق دارد هیئت و جماعت خود را دوست بدارد و در همین اینکه البته نباید منکر وجود سایر اقوام و ملل باشد علاقه او نسبت بقوم و ملت خویش علاقه ای معقول و مستحسن است. . . .

از آقای حبیب یغمائی

نقل از کتابهای ابتدائی

هست کهن میهن ایرانیان
مشهد و تبریز و صفاهان یکی است
یا وروا بسته یکدیگر نند
از دل و جان میهن خود دوست دار
حب وطن صدق و صفا پرورد
حب وطن دین بود ایمان بود
مهر بدل دارد از این خاک یک
هو وطن خویش برادر شمار
خویش با بادی این خانه کوش
دل بکن از جان و تن شو بشتن
بیار بار غبار مشو زینهار
هر چه جز این گفته فراموش کن

کشور ایران که زید جاو دان
رشت و قوم ساوه و طهران یکی است
اهل وطن زاده این ما درند
ای پسر بسا ادب هو شبیار
حب وطن مهر و وفا پرورد
حب وطن شیوه نیکان بود
هر که بود صاحب ادراک پاک
معتبرم این ملک چو مادر بدار
چشم زهرامی بیگانه یوش
در ره حفظ وطن خو بشتن
تا نبود نام بدت یاد گذار
پند حبیب از دل و جان گوش کن

نگارش آقای پورحسینی
رئیس امور اداری فرهنگ

علل غیبت دانش آموزان

غیبت شاگردان در کلاسها غالباً موجب هزول شدن امور تحصیلی و عدم پیشرفت برنامه است. بسیاری از آموزگاران فعال و دبیران وظیفه شناس از غیبت متدای و متناوب دانش آموزان رنج روحی میبرند بدون اینکه علت غیبتها را دریافته و برفع آن بپردازند. تعلیل این امر آموزشی زناهم اموری است که بایستی مورد مذاکره آموزگاران و ناظمها و مدیران آموزشگاهها قرار گیرد.

غیبت دانش آموزان بر چند قسم و معلول علمی متفاوت است. از جمله:

- ۱- بیماری های گوناگون بدنی و روحی ۲- پیش آمدهای غیر مترقبه ۳- وضع خانواده و مسئولیتهای تعمیمی بطفل ۴- تنبلی و بی انضباطی کودک ۵- نما مطاوع بودن طرز تدریس آموزگار ۶- غیبت آموزگاران ۶- طولانی بودن راه منزل تا آموزشگاه.

۱- بیماریهای گوناگون

مصداق اینجمله «روح سالم در بدن سالم است» در آموزشگاه غالباً کاملاً مشهود است غالب کودکان مریض و عللیل در تحصیل عقب افتاده و دل افسرده هستند. طفلی که از مالاریا و نوبه رنج می بیند درس و تحصیل برای او بفرمال بیختم بادونقش زدن بر آب است کودکان رنج دیده و بیمار و بی غذا درس معلم را نمی فهمند و مدرسه بنظر این نوع کودکان دوزخ سهمناکی است که خود را محکوم بوقت گذراندن در آن میدانند. ناظمها و آموزگاران نسبت باین قبیل کودکان باید با نهایت ملاحظت و مهربانی رفتار نموده و جسم پاک و روان آسیب دیده آنها را بزرده تر و ملولتر نمایند. چه طفل مریض همدرسی غمگساری و نوازش لازم دارد و اگر دیده میشود که کودکان بیمار زیاد بمدرسه نمیآیند و غیبت بسیار دارند نه از آنجهت است که مطلقاً بآموزشگاه بد بینند بلکه با رفع بیماری چه بسا کودکان علاقمند و ساعی از کار درآمدند.

چاره این گروه جز تماس گرفتن با اولیا و اطفال و راهنمایی آنها بمداوای کودکان و تسهیل معالجه از طریق بهداری شهرداری و فرهنگ و آموزشگاهها میسر نیست.

۲- پیش آمدهای غیر مترقبه

مقصود از این عنوان پیش آمدهایی از قبیل مرگ والدین و اقوام و همسایگان

و هروسی و ازدواج نزدیکان طفل است، البته بحکم مقررک اجتماع، سنن جاری وظائفی دارد که ناگزیر از تبعیت از آن است و در وفات بستگان تأثیر بی پایانی دارد که بفریض آمدن بآموزشگاه هم حوصله و قدرت درک معلومات را ندارد.

علاج آموزشی برای این نوع غیبتهای جز کمکههای درسی آنها بطفل چاره دیگری پیش بینی نمیشود.

(این دو نوع غیبت بایستی، وجه شناخته شود)

۳ - وضع خانوادگی

بعضی از خانوادهها بعلت تنگدستی یا علل دیگر انجام قسمتی از امور خانه را بعهده دانش آموزان وا میگذارند و آنها را مأمور خرید بازار مینمایند تماس با معامله گران آنها را علاوه از زبانهای روحی از انجام وظائف تحصیلی باز میدارد و موجب غیبت و تأخیر ورود آنهاست و همچنین دوشیزگانی که در منزل مسئولیت جارو کردن و غذا پختن و سایر امور را دارند غالباً در دروس عقب و روحاً رنجور و افسرده هستند.

راه علاج، آشنائی والدین بتکالیف تحصیلی دانش آموزان، و تشریح ضرورت آزادی فکر و آرامش خاطر آنها در امر تحصیل و سلب مسئولیتهای تحصیلی خانه نسبت بآنهاست، باید بآنها فهماند، محصل غیر از نان آور و کد بانوی خانه است.

۴ - تنبلی و بی انضباطی

بعضی کودک کان از لحاظ وراثت، محیط و علل دیگری تنبل میشوند (در شماره های بعد راه علاج آن را خواهیم نگاشت) بر اثر این بیماری روحی غالباً در انجام تکالیف درسی و حتی حضور بموقع هم کوتاه میآیند.

اما اگر غیبت بر اثر بی انضباطی باشد گناه مستقیماً متوجه آموزشگاه بوده و نقص آنرا در عدم اجرای مقررات جاری و انتظامات نشان میدهد.

اگر طفل بی انضباط است قصور متوجه مدرسه است زیرا اولیاء مدرسه نمیتوانسته اند طبق اصول تعلیم و تربیت و آئین نامه ها و مقررات وظیفه خود را انجام دهند.

هر طفلی ابتدا در مقابل آموزشگاه خواه ناخواه تند خو، زود رنج، بی انضباط است و این آموزشگاه است که بانوایده عادات بایستی رعایت مقررات را در نهاد آنها متمکن نمایند. روح بی انضباطی با بیدایش بیهودالتی، کم حوصلگی آموزشگاه، و عدم اجرای مجازات زیاد میشود.

ناظمی که بشاگردان میگوید در صورت پنج ساعت غیبت اخراج میشود ولی بدین گفته عمل نکند بادت و زبان خود شاگردان را بی انضباط و حتی لا ابالی کرده است.

راه علاج ، تدبیر کافی اواباه آموزشگاه در تولید عادات نسبت باطفال ، توجه بهقررات وآئین نامه های انضباطی وسی در اجرای آنها ، عدالت و بیطرفی .
این نکته گفتنی است که آموزشگاه سر مشق زنده طفل است ، هر چه بگوید باید انجام دهد هر چه وعده میدهد باید رفتار کند و از جمله آنکه خود معلم نباید غیبت کند

۵- طرز تدریس آموزگار . . . .

هر قدر شرایط و اوصاف معلمی در آموزش گاری جمع آید تعداد غایبین کلاس کمتر است و این خود مطلبی روانشناسی است که بحث جدا گانه ای را ایجاب مینماید .
ذکر این نکته بجاست که آموزگار اگر خوش روی ، شیرین گفتار ، با معلومات ، و واجد شرایط کافی معلمی (همدردی - مناعت - حوصله - دانستنیهای لازم - علاقمندی بکار خود . . . .) باشد جمعه بمکتب آورد طفل گریز پای را .

چنانچه ، کودکی از درس معلم زده شد دیگر بدم و دستگاه تعلیم و تربیتی بدین گردیده و بهیچ روی بدرس و کلاس و معلم علاقه نخواهد داشت ، بیشتر از محصلینی که در طی مراحل تحصیل آموزشگاه را ترک میکنند دوچار آموزگاران ناشایسته و ناایخته شده اند
راه علاج : بازرسی فنی از وضع تدریس معلمین ، کنترل رفتار آنها با شاگردان ، جستجوی راه بهتر در بالا بردن خصوصیات آموزگاری .

۶- طول راه خانه . . . .

این مطلب هر چند پیش یا افتاده بنظر میرسد ولی عملا مشاهده میشود که غالباً کودکانی که هر روز بایستی راه زیاد بپیمایند تأخیر ورود وغیبت زیاد دارند .
راه علاج ، بایستی ادارات فرهنگ در بدو سال تحصیلی طوری کودک را بین آموزشگاهها تقسیم کند که در نزدیکترین بنگاه فرهنگی بتحصیل بپردازند و رؤسای آموزشگاهها باید در پذیرفتن شاگردان رعایت این اصل را بنمایند .

حلل دیگری در این مورد بخاطر نرسد ولی دو نکته قابل توجه است و ارزش دارد که ناظم و مدیران آموزشگاهها بدان توجه کافی مبذول دارند .

نخست : تا سرحد امکان باید کوشید علت غیبت را کشف و آنگاه برفع آن بپردازند و قبل از کشف علت غیبت از خشونت پرهیز و با ملایمت و عطوفت با کودک کان رفتار کنند
دوم : چنانچه کودکی غیبت وجه دارد ضمن همدردی بانهایت رأفت او را نوازش نموده تشویق بانجام تکالیف عقب افتاده نمایند و اگر غیبت طفل معلول تنبلی یابی انضباطی است باشدید ترین تشبیهات معقول (البته غیر بدنی) با او رفتار نموده و از تکرار آن جلوگیری نمود .

بقلم آقای دکتر دادگر

تراخم

تراخم یکی از اورام با درد چشمهای شایع و خطرناک میباشد
قبل از آنکه بشرح بیماری پرداخته شود خلاصه آماری که چند سال قبل در کشورهای
مختلف تهیه شده بود به نظر خوانندگان محترم میرساند تا اندکی در خطر مغفلی که این
بیماری در پی دارد متوجه گردند

آمارهای از نا بینایی چند کشور مختلف در سال ۱۹۴۶ تهیه شده بود که خلاصه
آن بفرج زیر می باشد

۱ - در بین سی صد هزار نفر سکنه در کشور فلسطین بطور متوسط ۸۵۰
نفر نا بینا وجود دارد

۲ - در بین سی صد هزار نفر سکنه در کشور مصر بطور متوسط ۸۵۰ نفر
نا بینا وجود دارد

۳ - در بین هر صد هزار نفر سکنه در کشور هند بطور متوسط ۶۵۰ نفر
نا بینا وجود دارد

۴ - در بین سی صد هزار نفر سکنه کشورهای انگلیس فرانسه و آلمان بطور متوسط
۶۵۰ نفر نا بینا وجود دارد

وقتی آمار فوق را بدقت مطالعه کنیم و از طرفی متوجه این نکته باشیم که در کشورهای
فلسطین و مصر و هند بیماری تراخم فوق ماده فراوان و تقریباً هشتاد درصد علل سکوری این
بیماری می باشد و در کشورهای انگلیس و فرانسه و آلمان این بیماری بندرت مشاهده میشود
باین نکته متوجه میشویم که این بیماری چه تاثیر مهمی در از دیبا د نا بینایان داشته و چه بلای
بزرگی برای بینائی بشر میباشد در کشور ما تا کنون آمار صحیحی از نا بینایان در دست
نیست ولی از مشاهدات و مراجعات روزانه در مانگاهای چشم پزشکی این نکته بغوی مشهود
است که تقریباً نود درصد مراجعه کنندگان به این درمانگاهها مبتلایان به تراخم و عوارضات
آن می باشند و همچنین هشتاد درصد اشخاصی که از نعمت بینائی محروم شده اند بواسطه اثرات
شوم این بیماری بوده است بنا بر این با ذکر این مختصر مقدمه به خطر عظیمی که این

بیماری برای توده ما دارد می خواهیم برد
حالت بیماری طرز سرایت آن تراخم ورم ملتحمه ایست و در اثر میکروپ

مخصوصی که در ترشحات چشم مبتلایان موجود است تولید میشود. میکروب بیماری یا بهتر عامل ناخوشی از چشم شخص مبتلا به چشم سالم به طریق زیر انتقال یافته باعث سرایت میگردد ترشحات چشم شخص مبتلا دارای مقدار زیادی میکروب بیماری است این ترشحات در اثر مالیدن دست زدن چشم بدست منتقل شده و از دست شخص مبتلا بدست شخص سالم واز آنجا بوسیله برخورد و تماس به چشم او وارد میشود یا در اثر استعمال حوله و دستمال شخص مبتلا بشخص سالم سرایت مینماید. همچنین در اثر تماس دست آلوده به قلم، دستگیر درب، میز و سایر ادواتی که مورد استعمال مشترک اشخاص میباشد وسیله سرایت فراهم میگردد.

شستشوی دست و رو در حوضهای آب که در اغلب منازل مرسوم است نیز باعث ایجاد سرایت میشود مبله سرمه، دان که برای کشیدن سرمه بچشم بکار میرود اگر اشخاص مختلف آنرا استعمال نمایند خود وسیله سرایت بیماری از چشم شخص مبتلا بشخص سالم می باشد مگس یکی از ناقلین مهم میکروب بیماری است زیرا در اثر نشستن بگوشه چشم بیمار دست و پایش بدهکروب بیماری آلوده شد با نشستن بسر و صورت شخص سالم عامل بیماری را بدانجا منتقل مینماید - استعمال هنگ آلوده شخص مبتلا نیز ممکن است در اثر تماس با پلک و موکاتهای چشم وسیله سرایت بیماری گردد. بالاخره هر نوع وسیله که موجب تماس مستقیم یا غیر مستقیم بین چشم شخص سالم و مبتلا شود ممکن است باعث سرایت ناخوشی گردد در معایناتی که در افراد خانواده های مختلف بعمل می آید مشاهده میشود که در خانواده اغلب افراد آن مبتلا هستند و این خود دلیل بزرگی برای سرایت بیماری میباشد. در آمارهایی که در نتیجه معاینات پزشکان در آموزشگاهها بدست آمده این نکته بخوبی واضح است و دیده میشود که یکدسته برادر و خواهرانی که در کلاس های مختلف یا دبستان و دبیرستان های متعدد هستند، همگی مبتلا به تراخم اند، و اگر در خانواده این اشخاص معایناتی بعمل آید ملاحظه میشود که اغلب پدر و مادر و سایر اشخاص که در این خانواده هستند و باهم آمیزش دارند مبتلا میباشند حتی گاهی این قضیه بقدری محسوس است که وقتی در نتیجه معاینات دقت بیشتری بشود دیده می شود در هر کلاس که یکی دو نفر تراخمی شدید پیدا شود در آن کلاس غالباً چند نفر مبتلایان خفیف و تازه وجود هستند که بیشتر آنها مجاورین و بهلو نشین های همان مبتلایان قدیمی میباشند.

چه بسیار اتفاق می افتد که در روز یک نوکر یا کلفت مبتلا به تراخم در یک خانه باعث ابتلا چند فرزند آن خانواده گردیده است و وقتی در اطراف ابتلا این کودکان

تحقیق گردد مشاهده میشود که در اثر بوسیدن و تماس صورت و چشم و دست دایه، کلفت پرستار، و یا مادر مبتلا به چشمهای کودک که استعداد ابتلاء او به بیماری زیاد است مبتلا شده است علل مذکور در بالا طرز سرایت میکروب به چشم سالم بود ولی بر ای اینکه چشم سالم پس از ورود میکروب به بیماری مبتلا گردد محتاج به يك موضوع دیگر نیز میباشد، و آن وجود زمینه مناسب برای پذیرفتن میکروب و نشو و نماي آن این عمل اغلب در اثر ورود خاک و خاشاک و مالش خراشهای جزئی و ذره بینی در ملتحمه پلك توأید شد راه را برای ورود میکروب و جایگزین شدن آن در چشم باز مینماید.

علامت بیماری — ممکن است مدتی از پیدایش بیماری بگذرد و آثار مهمی در آن بظهور نه بیوندد و ابدأ شخص مبتلا متوجه نگردد و از طرفی چون در روزهای اول آثار و علائم بیماری خیلی جزئی بوده و زحمت زیادی فراهم نمی آورد اینست که کمتر مبتلایان مراجعه مینمایند و غالباً بیماران بواسطه بروز عوارضی بیماری است که به طبیب مراجعه مینمایند یا در حین معاینه چشم آنها بیماری آنها کشف میشود ولی بطور خلاصه اغلب در همان اوایل آثار زیر وجود دارد. بیمار احساس مختصر خارش و سوزش در پلكهای خود مینماید کمی اشک ریزش وجود دارد. پلكها سنگین و مخصوصاً صبح که از خواب بیدار میشود، بسختی از هم باز میشوند و در مقابل رو شنائی بد باز میشوند و با اصطلاح خوف النور دارد پلكها کمی متورم بنظر آمده و مخصوصاً پلكهای بالا افتادگی پیدا مینماید و چشم تنگ تر از حد عادی میشود و در این موقع اگر پلكها بخصوص پلك بالا را که بیشتر مبتلا میشود بر گر دانند نیم دانه های مخصوصی تراخم که نفاف و چهره رنگ هستند بخوبی مشاهده میشود و این دانه ها در اثر مالیدن میله که باینه پیچیده شده باشد کند میشوند حوفانه کم رنگی از آنها خرج میشود گاهی بجای وجود این دانه پشت پلك قرمز رنگ و مانند نخس از برآمدگی های ریزمفروش شده است پس از پایان یافتن این دوره که مدتی طول میکشد نسج التیامی جای این دانه هارا میگیرد و در پشت پلك خطوط درم سفید رنگی مشاهده میشود و اگر این التیام دیر وبد صورت گیرد باعث تولید عواقب و عوارضی و خبیثی از قبیل برکشتن پلك به داخل چشم و ایجاد موی زیادی در چشم و تولید زخم قرنیه و لکه قرنیه که هر يك منجر بکوی میشوند میگردد.

طرز معالجه و حفاظت از بیماری — بو سیله داروهای التیام آور اعمال جراحی یا بوسیله برق انجام میگردد

بهترین دارو های التیام آور برای تراخم استعمال سولفات دو کوئیور میباشد که بشکل قلم وبشکل گلیسرین کوئیوره یعنی محلول -ولفات دو کو تیور در گلیسرین میباشد که بک مینیه که بر سر مبله بلوری پیچیده باشد به پشت بلك روزانه یا یک روز در میان کشیده میشود اعمال جراحی عبارتست از فشردن دانه های تراخم بوسیله اسباب مخصوصی و تراشیدن دانه های پشت بلك است پس از این اعمال بایستی مدتی نیز معالجه بسا - کشیدن دوا برای حصول بهبودی ادامه داده شود

بهترین وسیله برای معالجه امروزه معالجه با برق میباشد که بوسیله دستگاه مخصوصی الکتروکواکوسون که دانه های تراخم را سوزانده و بزودی بمرحله التیام میرساند انجام می پذیرد .

برای جلوگیری از ابتلاء و حفاظت چشم بایستی طرز سرایت بیماری را در نظر گرفته واز هر وسیله که موجب سرایت میشود اجتناب ورزید ودر نظافت شخصی تاحد امکان کوشش نمود .

از صفات پیغمبر اکرم (ص)

آن حضرت بدست خود ستور را جو و علف میداد ، و شترش را شخصا متوجه میشد و شیر گوسفندان را می نوشید ، و نمابینش را میدوخت و چون باره می شد وصله میزد و اصلاح مینمود ، و چون خادم در کار خسته میگشت او را کومک میکرد ، و شخصا بیازار میرفت و خرید میکرد و بغانه می آورد ، و بتوانگر و بینوا یکسان سلام مینمود ، و میان شخص بنده و آزاد امتیازی نمی گذاشت ، و هر اندازه شخص حایر و گمنام بود چون او را مهمان میکرد می پذیرفت و هر چه بیش او میگذاشتند اگر هم اندک بود بنگاه تحقیر نمی دید ، اگر شب طعام داشت صبح ناشتا میماند و با همه کس بغوی ملایم و رفتار کریمانه و چهره گشاده پیش می آمد . اگر چه کمتر می خندید هیچگاه با آواز بلند نمی خندید و همواره تبسم میشد . هیچوقت نمی گذاشت بر صورتش آثار اندوه و یاس پدید شود ، متواضع و فروتن و در همان حالت با رعب و وقار بود ، سخاوت داشت ولی اسراف نمیفرمود ، همه وقت سر در پیش امکنده راه میرفت در مجلس سخنی که سودمند نبود نمیفرمود .

با بیروان خود چنان بهرمانی و الثفات رفتار می نمود که هر یک از آنها نزد خود گمان میکرد که از دیگران گرامی تر است ، فقرا و مردم بی بضاعت که مستحق بودند آنچه از او بر می آمد کمک میفرمود .

آداب تحصیل - طرز تدریس عربی

بیش از شروع باصل موضوع خاطر خوانندگان محترم مخصوصاً علاقه مندان بفرهنگ و مقام شریف دیانت و اخلاق را متذکر میسازد؛ با اینکه فرا گرفتن قسمتی از علوم عربی برای محصلین ایرانی خاصه جامعه مسلمان از جهات عدیده لازم و سودمند و از موادمهم برنامه وزارت فرهنگ است و باید تحصیل و طرز تدریس آن تحت شرایط لازمه و توجه خاص باشد بدینسانه بطور بایسته و شایسته بآن توجه نشده بلکه اغلب با بی میلی و عدم علاقه بآن مینگرند از اینرو بنده که چندین سال عهده دار تدریس مواد عربی بوده و مختصر تجربیاتی اندوخته و تا اندازه ای علت عدم علاقه این عده را حس کرده ام بر آن شدم از نظر خدمت بفرهنگ و مقام دیانت در هر شماره از این نشریه قسمتی از آداب و شرایط تحصیل (که در کتابهای کلاسی کمتر بآن توجه شده) و طرز تدریس عربی را در حدود اطلاعات و تجربیات خود بنگارم و در نظر دارم حتی القوه بعض آداب پسندیده را که انصاف بدانها برای هر فرد مخصوصاً محصلین و بالاخص برای دانش آموزان علوم عربی لازم است از آثار بزرگان و راهنمایان مقام ادب و اخلاق اقتباس و ترجمه کنم و در هر شماره اول قسمتی از آداب تحصیل و بعد مختصری از طرز تدریس عربی بیاری خداوند نوشته میشود زیرا بعقیده خردمندان این شرایط و آداب حقیقه مقدمه طرز تدریس و بمنزله پایه و اساس این بناء است و طرز تدریس فرع این اصل و بجای آرایش و زیورهای آن محسوب است و بدیهی است استحکام پایه و اساس هر بنائی مقدم بر تزئینات و تجملات ظاهری آن است و هر گاه با دیده حقیقت بین دقت شود معلوم میشود که یک علت عمده بلکه علت الملل لغزشها و بدبختیهای جامعه بلکه بدید آمدن اغلب مفاسد روحی و اجتماعی عدم استحکام پایه های اخلاقی و انحراف از پیروی عقل سلیم و دستور رهبران دیانت و اخلاق است. طرح این مزایای انسانیت هم باید اول در خا نواده از طرف اولیای دانا و پدر و مادر خدا جوی ریخته شده و در فرهنگ پرورش و ترقی یافته و در ظل تربیت و راهنمایی مربیان روحانی و راهنمایان منهدی که باوصاف الهی آراسته باشند کمال یابد تا از متابعت هوا های نفسانی و رفتار های شیطانی محفوظ مانده در نتیجه قسمت اعظم اصلاحات روحانی و اجتماعی تأمین گردد.

گر چه بدون رعایت آداب و شرایطی که بزرگان دین و اخلا و نوشته اند ممکن است عربی یا علوم دیگر را فرا گرفت اما معنویت و اثر لازم را دارا نیست و علمی که

راهنمای سعادت واقعی باشد نخواهد بود و بزرگان و دانایان آنرا جهل مشابه علم خوانده اند که بجای نافع بودن بحال جامعه مضر واقع شده صاحب خود را مصداق این شعر سنائی قرار میدهد .

تو علم آموختی از حرص اینک ترس کاندرشب چو دزدی با چراغ آید گزیده تر بود کاللا
 راجع بطرز تدریس عربی هم آنچه نوشته میشود متکی بتجربه و ذوق شخصی یا پیروی از دانشمندان صاحب ذوق و آثار مفیده است، ممالک معتقد نیستیم که رویه بسیار خوبی را داریم ولی مترصد و جویای طرز مطلقتری بوده هستیم که از آن استفاده کرده تابع آن گردیم و انجام وظیفه فرهنگی و وجدانی خود را برای دانش آموزان محترم سودمندتر سازیم و نیز معتقدیم همچنانکه اطلاعاً تلازمه و تجربیات حاصله برای طرز تدریس خوب در کمک مؤثرند حالات روحی و استعداد ذاتی دبیران مربوط دو یاور سودمندتر و مؤثر ترند از اینرو ممکن است دبیران دانشمند و همکاران محترم رویه بهتری را دارا یا در نظر داشته باشند و لطفاً نیز مرا بدین کمک و راهنمایی نموده قرین مسرت و سپاسگزاریم فرمایند .

این نکته را نیز که دانشمندان بصیر خود بدان متوجه اند برای دانش آموزان یاده آور میشود عربی درسی است که همیشه در ادبیات فارسی و خواندن و نوشتن و سخنوری و مخصوصاً در آشنا شدن بآداب و رسوم پسندیده و اطلاع از دستور و گفتار و شرح حال بزرگان و علماء نامی سودمند و معجل حاجت است و چون بالغ بر هزار و سیصد سال این زبان با زبان فارسی آمیخته و جزء لاینفک آن شده تقریباً زبان بومی شده و دیگر مثل سایر زبانها اجنبی محسوب نمیشود و از اینرو فهم و استفاده از ادبیات شیرین و پر دامنه فارسی که کتب آن مملو از لغات و اشعار و امثال و جمالات یا اصطلاحات عربی است بدون آن غیر ممکن است . گذشته از این اغلب علماء و حکماء و مورخین و اطباء و کسانیکه با فلسفه و حکمت و علوم مختلف مذهبی از وقیل فقه تفسیر و حدیث و فتلام و رجال و اصول و معانی و بیان و تجدد و غیره سر و کار داشته اند با اینکه اکثر آنان ایرانی زبان بوده اند اکثر پاره تصنیفات و تألیفات خود را بواسطه توسعه و لطایف و زیبایی که در این زبان هست و حد اعلاش مانند قرآن بمقام اعجاز رسیده بعربی نوشته اند و هزارها جلد از این کتب که اغلب آنها خطی است امروز زینت بخش کتابخانه های مهم اروپا و محل استفاده های علمی و اخلاقی و ادبی علماء و مستشرقین است بلکه اساسی و پایه اولیه تمدن و ترقیات اروپائیا نیز بوده اند . از این مهمتر آنکه برای مسلمین عالم استفاده از لطایف و غرایب توانین و احکام قرآن و اسلام و فهم و درک آثار و گفتار الهی اظهار و پیشوایان دین که هر باره شرح و حقایق و اسرار آنها میبویا جلد کتاب نوشته شده بدون آشنائی بدین زبان

معامل و ترجمه آنها هم که اندک بی بیش نیست حائز مزایای اسل آنها نخواهد بوده پس برای هر فرد مسلمان که طالب سعادت و اقامه باشد حد اقل برای استفاده از ظواهر و مفهوم ظاهر آیات قرآن و آثار بزرگان دیانت مختصر اطلاعی از این زبان لازم و آنها هم بدون فرا گرفتن قواعد صرف و نحو امکان ناپذیر است . چون ضیق وقت و وضع صفحات نشریه ببنده اجازه زیاده بر این و ذکر قسمتی از مزایا و لطائف این زبان را نمیدمدم مقدمه را بهمین اندازه ختم کرده برای شماره بعد باصل موضوع تحت دو عنوان آداب تحصیل و طرز تدریس عربی می پردازم .

تلفرافی که بمناسبت عید نوروز فرهنگیان کرمان باستان مبارک اعلیحضرت همایونی عرض کرده اند

طهران - پیشگاه مبارک شاهنشاه بهلوی ارواحنافداه فرهنگیان استان هشتم در این جشن باستانی باستان مقدس درود می فرستند و روز افزونی شکوه و عظمت دیهیم و اورنگ خسروانی ایران را در پرتو تدبیر و اندیشه ژرف شاهنشاه جوانبخت از جان و دل آرزو مندند
نماینده فرهنگ استان هشتم فدوی حبیب یغمائی
جواب از قصر همایونی
آقای حبیب یغمائی از احساساتی که بمناسبت عید سعید نوروز ابراز داشته بودید خاطر خطیر ملوکانه فرین مسرت و خشنودی گردید .
دفتر مخصوص شاهنشاهی

پاسخ تبریک جناب آقای دکتر زنگنه وزیر فرهنگ ، و جناب آقای

دکتر مهران معاون وزارت فرهنگ بفرهنگیان کرمان

وصول تلگراف تبریک و ابراز لطفی که بمناسبت عید نوروز فرموده بودید موجب تشکر گردید خواهشمندم مراتب امتنان اینجانب را بکلیه کارکنان فرهنگ آنحوزه ابلاغ فرمائید .
دکتر زنگنه

تبریک سال نو واصل و موجب تشکر گردید . خواهشمند است ضمن اظهار تبریک مراتب امتنان اینجانب را بعموم کارکنان فرهنگ آنحوزه ابلاغ فرمائید .
دکتر مهران

اطلاعات فرهنگی

۱ شورای عالی فرهنگ

- اساسنامه انجمن همکاری خانه و مدرسه
- ماده اول- در مدارس که وزارت فرهنگ صلاح بداند انجمنی بنام انجمن همکاری خانه و مدرسه بمنظور پیشرفت تربیت اخلاق و آموزش و پرورش و بهداشت و رشد کودکان تشکیل مییابد.
- ماده دوم- عده اعضاء انجمن همکاری خانه و مدرسه در دبستان از چهار تا شش و در دبیرستان از شش تا دوازده نفر خواهد بود غیر از رئیس آموزشگاه و اعضایی که در ماده پنجم ذکر شده است.
- ماده سوم- رئیس هر آموزشگاه عضو رسمی انجمن همکاری خانه و مدرسه خواهد بود.
- ماده چهارم- رئیس هر آموزشگاه عده از اولیاء دانش آموزان را که بیش از ۱۰۰ نفر نباشند و در علم و فضل و دیانت و حسن شهرت معروف باشند دعوت مینماید که از بین خود تا ۱۲ نفر را برای عضویت انجمن انتخاب نمایند.
- تبصره ۱- قبل از دعوت اولیاء دانش آموزان برای انتخاب انجمن همکاری خانه و مدرسه رئیس آموزشگاه موظف است مقصود از تشکیل انجمن و فوائد آن را بوسیله ایراد خطابه با اطلاع کلیه اولیاء دانش آموزان برساند.
- تبصره ۲- لااقل یک نفر از انتخاب شوندگان باید از اطباء باشد.
- ماده پنجم- انجمن همکاری خانه و مدرسه پس از رسمیت یافتن يك یا دو نفر از معتمدین محل را برای عضویت رسمی انجمن دعوت خواهد نمود.
- ماده ششم- انجمن همکاری خانه و مدرسه در نیمه اول آبانماه هر سال و برای مدت سه سال انتخاب میشود.
- ماده هفتم- پس از خاتمه سال اول يك ثلث از اعضاء بحکم قرعه از انجمن خارج و بر طبق ماده چهارم اعضاء جدید بجای آنان انتخاب میشود و پس از خاتمه سال دوم ثلث دیگر از صکسا نیکه در ابتداء انتخاب شده اند بحکم قرعه خارج و بهلین ترتیب جای آنان اعضاء جدید انتخاب میشود و از آن بعد همه ساله بجای اعضاییکه مدت قانونی آنها خاتمه یافته است اعضاء جدید انتخاب میشود.

ماده هشتم - هر گاه یکی از اعضاء انجمن همکاری خانه و مدرسه فوت یا مسافرت یا استعفا نماید و چهار جلسه متوالی حاضر نشود انجمن میتواند بکنفر دیگر از اولیاء دانش آموزان را برای بقیه مدت بجای عضو مزبور انتخاب نماید .

ماده نهم - اعضاء سابق انجمن همکاری خانه و مدرسه ممکن است مجدداً بعضویت انتخاب شوند

ماده دهم - انجمن همکاری خانه و مدرسه بیک رئیس و یک نایب رئیس و یک منشی و

یک خزانه دار از بین خود برای مدت یکسال برای مضمی و با کثرت انتخاب خواهد نمود .

ماده یازدهم - انجمن همکاری خانه و مدرسه لااقل ماهی یکمرتبه تشکیل میشود .

ماده دوازدهم - عضویت انجمن همکاری خانه و مدرسه افتخاری است .

ماده سیزدهم - وظایف انجمن همکاری خانه و مدرسه درموارد ذیل خواهد بود .

۱ - مشاوره در باب امور جاری آموزشگاه در رفع نقایص آنها (رسیدگی بعمل تأخیر ورود و غیبت دانش آموزان و رفع آن علل - از کیفیت تفریبه و وسایل تحصیلی دانش آموزان و ...)

۲ - رسیدگی بتقاضاها و پیشنهادات اولیاء دانش آموزان .

۳ - کوشش در تهیه کتاب و نوشت افزار و لباس و ناهار مجانی برای دانش آموزان بی بضاعت

۴ - کمک بتوسعه کتابخانه و موزه آزمایشگاه و وسایل ورزش .

۵ - قبول و نظارت در صرف هدایائی که بمدرسه داده میشود .

۶ - تشکیل جلسات سخنرانی و مجالس جشن مدرسه توسط رئیس انجمن بمنظور

حلافت کردن مردم بمدرسه و روشن کردن ذهن آنها .

۷ - تغییر خدمتگزاران جزء .

۸ - مراقبت در امر بهداشت دانش آموزان و آب مشروب آموزشگاه و بهداشت

خیابانها و کوچه های مجاور آموزشگاه .

۹ - تهیه وسایل کارهای دستی و حرفه و تشویق دانش آموزان باین قبیل امور .

۱۰ - سعی در ایجاد عادات و اخلاق پسندیده اجتماعی و ملی در دانش آموزان

بوسیله همکاری مدرسه با اولیاء دانش آموزان و سایر وسائلی که مقتضی بداند .

ماده چهاردهم - گرفتن هرگونه اعانه از دانش آموزان ممنوع بموافقت مدیر آموزشگاه

و تصویب ادارات فرهنگ محل میباشد .

اساسنامه انجمن همکاری خانه و مدرسه که در شخصد و بیست و چهارمین جلسه

شورای عالی فرهنگ مورخ ۲۶/۸/۲۹ بتصویب رسیده است بموقع اجراء گذارده شود .

وزیر فرهنگ دکتر عیسی صدیق

۲ دستورهای وزارتی

اداره فرهنگ گرهان

بطوریکه ضمن بخشنامه ۱۶۶۲/۷۰۴-۱۳۲۷/۲۹۲ تذکر داده شده در محیط آموزشگاهها نایستی بهیچوجه فعالیت سیاسی وجود داشته و آقایان دبیران و آموزگاران و دانش آموزان باید صرفاً به تعلیم اشتغال ورزند البته هر کسی در داشتن عقیده سیاسی شخصی آزاداست ولی از آنجائیکه فرهنگیان باید در همه جا مورد احترام باشند شرکت دادن فرهنگ در امور سیاسی نقض فرض بوده تبلیغ بدانش آموزان سوء استفاده از قدرت معلمی و کاملاً مذموم و بر خلاف وظیفه اخلاقی و وجدانی بوده و مستوجب مؤاخذه شدید می باشد. بنابراین مجدداً تذکر میدهد تا اکیداً دستور دهند در آتیه کارکنان فرهنگ مراتب زیر را در نظر داشته و کاملاً رعایت نمایند.

- ۱ - فرهنگیان حق ندارند بنام فرهنگ بفتح هیچ حزب یا هیچ دسته شخصی تبلیغ نمایند.
- ۲ - دانش آموزان در محیط مدرسه فقط باید اشتغال تحصیل داشته و هیچگونه ابراز فعالیت سیاسی نباید بشمارند.
- ۳ - هر دبیر یا آموزگار یا کارمند اداری که بر خلاف این دستور رفتار نماید فوراً از کار برکنار و بمعاکه اداری جلب خواهد شد.
- ۴ - شاگردانیکه بر خلاف این دستور رفتار نمایند طبق مقررات انتظامی آموزشگاهها مجازات خواهند شد.
- ۵ - آقایان رؤسای آموزشگاهها و ادارات فرهنگ مسئول حسن اجرای دستور میباشند.

۳ بخشنامه های فرهنگی

آقای رئیس معظم اداره فرهنگ ۰۰۰۰

خواهشمند است بدین نکات که تذکاراً مبروض می افتد توجه مخصوص داشته باشید.

- ۱ - مطالب را ساده و بی پیروایه و راسته حسینی بنویسید.
- ۲ - در عنوان نامهها رعایت ادب و احترام را فرمایید.
- ۳ - جملات و عبارات درست و کوتاه بکار برید از حشو و زوائد پرهیز واجب دانید.

۴- هیچ نامه را بی پاسخ نگذارید و جواب که می دهید چندان روشن و صریح باشد که نیازمند بتوضیح و تأویل نباشد .
 ۵ = افزونی شماره مکاتیب را گواهی بر کاری و کوشش شماست . کیفیت کار بنگرید .

۶- همواره خداوند را نگاهبان خود دانید و بحکم وجدان و انصاف هنر قدر ممکن است از کارهای مردم گره گشائی کنید و نگاهبان حقوق زیر دستانی باشید که چشم امید بشما دوخته دارند .

۷- متوجه باشید که با هم آشنگی و همداستانی دستکاه فرهنگی را که ما می گردا نیم هم سریع تر کار خواهد کرد و هم منظم تر هر چند باندیشه یکدیگر آگاه تر و آشناتر باشید بیشتر بهره بردم سود خواهید رساند .
 با تقدیم ادب و احترام

حبیب یغمائی

۴ خبرهای فرهنگی استان

آقای دکتر هال در کرمان

آقای دکتر هال مشاور فرهنگی و تعلیماتی برنامه هفت ساله با تفاق آقای حسین موحّد که از فرهنگیان و فضیله کشور است و تحصیلات خود را در انگلستان بیابان برده عصر یکشنبه ۲۲ اسفند بکرمان وارد شدند و صبح چهارشنبه ۲۵ بزم اهدان هزیمت نمودند . آقای دکتر در مدت توقف در کرمان به مصاحبت آقای رئیس فرهنگت بسیاری از دبستانها و دبیرستانها و بنگاههای ملی و فرهنگی را در کرمان و ماهان باز دید و در کلاسهای درس سؤالیهای دقیق کردند .

در شورای عالی فرهنگی کرمان نیز مباحثی طرح شد که بسیار مفید و مؤثر بود - در جلسه پذیرائی فرهنگیان در دانشسرا در مقام و مرتبت معلم مطالبی آمیخته بیند و تشویق در سر میز شاکردان بیان فرمود - دو پرده نمایش کوتاه که بوسیله دانش آموزان دبیرستان بهلوی تنظیم یافته بود چندان در دکتر مؤثر افتاد که پس از افتادن پرده شخصاً بجایگاه بازی کتان رفت و آنان که هنوز در جامه نمایش بودند درود فرستاد .

در این دوسه شبانروز آقای دکتر در منزل آقای مهندس ارجمند سکونت داشت

جناب آقای بهرامی استاندار معظم مکرر از وی ملاقات و پذیرائی گرم و شایسته فرمود
 آقای دکتر هال استاد روانشناسی و علوم تربیتی در دانشگاه کلمبیا است —
 در جنگ اخیر در نیروی دریائی امریکا بوده و پس از جنگ در ممالک برزیل —
 آرژانتین — مکزیک — کره — ژاپون شمال چین سمت مشاورت و راهنمایی در
 امور فرهنگی را داشته است.

آقای دکتر بیشتر استاها و شهرستانهای ایران را دیده — ظاهراً پس از
 مراجعت بمرکز باذربایجان خواهد رفت که آن جا را نیز ندیده نگذارد.

باضایل و سوابق و اطلاعات و آزمایشها و وقت هائی که دکتر راست امید است
 که راهنمایی ها و پیشنهاد های وی در پیشرفت فرهنگ ایران تأثیری بسزا داشته باشد

نوزدهم اسفند

در نوزدهم اسفند (روز مخصوص سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی) طرف صبح
 دانش آموزان دبستانها و دبیرستانها با شمار های گوناگون و صفوف منظم دسته دسته از
 بازارها و خیابانها و کوی ها گذشتند — بعضی سرود میخواندند و برخی با عبارات کوتاه
 و اشعار مناسب نیکو کاران را تهییج مینمودند و در صندوقچه های مهوور از طرف سازمان
 که با خود داشتند وجوهی فراهم آمد.

طرف عصر در میدان ورزشی مسابقه فوتبال میان دانش آموزان دبیرستان نظام
 و دانش آموزان دانشسرا برگزار و سه بریک بفتح دبیرستان نظام تمام شد — و از طرف آقای
 رئیس فرهنگ یک کاپ نقره ببرنده مسابقه اعطاء گشت.

دو شب متوالی در پرورشگاه صنعتی کردن یارتهی تشکیل و انواع بحث آزمائشی ها و
 سرگرمی ها فراهم بود و در آنجا سه تن از دانش آموزان دبیرستان بهلوی در بازی های
 اکروباتیک در حضور جناب آقای استاندار نمایش های جالبی دادند و مورد تشویق قرار گرفتند.
 دانشجویان دانشسرا نمایشی دادند که جالب مینمود — از طرف محصلین دبیرستان

بهلوی بیسی بنام « بهرام گور » و « آرزو » اقتباس از شاهنامه و مرزبان نامه که آقای
 حبیب یغمائی تنظیم کرده بودند بمرض نمایش گذارده شد.

کلیه وجوه فراهم آمده سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی تسلیم شد که تا چنانکه
 مقرر است به مصرف تهیه لباس دانش آموزان بی بضاعت برسد.

عزیمت ورزشکاران کرمان یسیراز

با دستور انجمن ملی تربیت بدنی ایران ساعت هشت صبح دو شنبه ۲۳ اسفند ۱۳۲۷ شازده نفر فوتبالبست های کرمان بسرپرستی آقای مهدی کرپاسی مدیر فنی تربیت بدنی استان هشتم یسیراز عزیمت نمودند .

روز پیش از حرکت همگان با جامه ورزش در استانداری حضور یافتند و با جناب آقای استاندار و رئیس فرهنگ و استاندار عکسی گرفتند و آقای بهرامی اندرزهای سودمند بآنان دادند که مؤثر افتاد .

اسامی آقایان که از تیم های مختلف کرمان انتخاب شده اند از این قرار است:

اصغر مهدویان (دبیرستان یهلوی) احمد هرندی (تیم عقاب) مجید هاشمی (دبیرستان یهلوی) علی حجری (تیم عقاب) رحیم هنرمند (تیم عقاب) اصغر ثریزچی (دبیرستان یهلوی) یدالله ایراننش (دبیرستان یهلوی) محمود بهزادی (تیم عقاب) کریم ابراهیمی (تیم بولاد) مؤظفر صباحی (دانش آدوز دبیرستان یهلوی) ارسطو بهزادی (تیم عقاب) علی اکبر گنجهلیبخانی (تیم عقاب) ستوان دوم صدرالدین ابطعی (تیم سرپاز) ستوان یکم مهندس جواد شامعی (تیم سرپاز) افراسیاب بهزادی (تیم عقاب) محمد علی نعمتی (تیم عقاب)

گرچه در مسابقات المپیک ۲۷ موفقیت های شایانی نصیب ورزشکاران این استان نگردید امید می رود با تشویقاتی که از طرف جناب آقای استاندار معمول می شود در آتی به پیش از پیش احراز موفقیت نمایند .

جلسه شورای عالی فرهنگ استان هشتم

در جلسه شورای عالی فرهنگ که بمدای ظهر دو شنبه ۲۰ فروردین ۱۳۲۸ در اداره فرهنگ کرمان تشکیل یافت در باره باره ای از امور بتفصیل مذاکره و تصمیماتی اتخاذ گشت

در این جلسه بافق آراء نشر « نامه فرهنگ کرمان » تصویب گشت .

انجمن هدیه سازی خانه و مدرسه

روز دوشنبه ۲۲ فروردین در دبستان دخترانه خبوتی بمظهور ایجاد واحدهای روابط خانه و مدرسه جلسه ای خاتوادگی با حضور بیشتر اولیاء دانش آموزان تشکیل یافت و آقای رئیس فرهنگ بتفصیل در قواید این بیوسنگی سخن راند . در دبستان دولتی سقده نیز جلسه ای بدین عنوان تشکیل یافت .

مسافرت برفسنجان

در نیمه فروردین آقای حبیب یغمائی رئیس فرهنگ استان برفسنجان مسافرت و تمام آموزشگاه های آن حوزه را بازدید کردند .

پرورشگاه امینیان

از مؤسسات خیریه سودمند برفسنجان پرورشگاه « امینیان » در قریه نوش آباد است که بهمت آقای حاج حسین امینیان چند سالی است دایر شده .
 ساختمانی که بیروزشگاه تخصیص یافته از عمارات آبرومند قریه است .
 در این بنگاه بیست و هشت تن از اطفال مستحق تکفل می شوند که خوراك و پوشاك و لوازم تحصیل آنان داده می شود و در دبستان دولتی قریه سخن آباد که متصل بنوش آباد است درس می خوانند .

باید گفت مصلحت دبستان دولتی ناپسندیده ترین جایی که مشاهده شده و اگر مالکین و محترمین محلی مناسب برای دبستان در نظر نگیرند اداره فرهنگ ناگزیر است در آغاز سال تحصیلی آن دبستان را بنقطه دیگر انتقال دهد .

اهداء زمین

با توجه مخصوص جناب آقای بهرامی استاندار فرهنگ نواز قطعه زمین متعلق بشهرداری مشهور بتکبه ملاقلی واقع در جبهه خیابان شاهپور رو بروی مسجد جامع برفرنک واکدار شد و در نظر است پس از خرید قسمتی دیگر از این اراضی با مراقبت دقیق معتمدین دبستانی باشکوه از محل وجوه تملیحات اجباری ساخته شود ان شاه الله

تعمیر آموزشگاه ها

در دو ماه گذشته تعمیرات و اصلاحاتی در آموزشگاه ها شده است که امیدوار است همین اوقات پایان یابد از اینقرار :

اول دبیرستان پهلوی

۱- برای از میان رفتن فئاس نا بهنجار دبیرستان آذابان امان الله هامری (نماینده مجلس مؤسسان از بم) و طباطبائی ر دیگر شرکاء در حدود چهل فصب اراضی واقع در قسمت شرقی مدرسه را بفرهنگ واکدار کردند که پس از برآوردن چینه دیوار قدیم مدرسه امکانده و بیش از هزار متر بر وسعت صحن آن افزوده خواهد شد .

۲- غیر از آجر فرشی قسمتی از صحن دبیرستان برای صحنه والی بال ، بمنظور جلوگیری از زیان آب باران و زیبایی دبیرستان ، اطراف عمارت همز یک متر ونیم و تمام

محوطه شمالی با آجر مفروش و کناره ای برای گلکاری ایجاد گشت.

۳- در جویهای چهار دور صحن وسیع دبیرستان بیش از یکصد نهال کاج و شاخه های دیگر فرس گشت و چون دبیرستان وسایل آبیاری ندارد ۳ ساعت آب در هفته از شهرداری اجاره شد که درخت های پیش نخوشد و نهالهای تازه بگیرد (توقع داریم شهرداری در رساندن آب دبیرستان بی مهری نفرمایند که زحمات ما بهدر رود)

۴- دستور مرمت و اصلاح کاشی کاری سردر دبیرستان داده شد.

جناب آقای استاندار معظم از فرهنگ دوستی بدبیرستان سرکشی فرمودند و این اقدامات را ستودند. دستورهایی نیز در تکمیل این مرمتها دادند که در شماره های بعد خواهیم گفت

دوم - دبستان پهلوی

۱- تمام اطاقهای دبستان مرمت و باکچ سفید شد.

۲- قسمتی از دیوارها با کاه گل و با باکچ اندوده گشت.

۳- قسمتی از صحن دبستان با آجر مفروش گردید.

۴- ساختن حوض آبی که سرپوشیده و دارای شیرهای متعدد باشد شروع گردیده است.

سوم - دبستان دخترانه حیوئی

۱- تمام اطاقهای دبستان تعمیر و مرمت شد

۲- صحن های سه گانه مدرسه مفروش و مستوی گشت

۳- تعمیرات لازمه دیگری هم شده و باید دست اقدام است

مباشر این تعمیرات آقای عباس صباحی دبیر ریاضیات و متصدی مور ساختمانی

فرهنگ است - مواظبت مدیران آموزشگاهها در خور تحسین است

پس از اتمام کار ارقام هزینه را در شماره های بعد درج خواهیم کرد

ورود

آقای کاظم آقا زاده بازر س وزارت فرهنگ برای رسیدگی با امور اداری استان

هشتم عصر شنبه ۲۷ فروردین وارد شدند.

برنامه تبلیغاتی فرهنگ

ساعت هشت بعد از ظهر عصرهای سه شنبه همه هفته از ایستگاه فرستنده لشکر ۷

کرمان و مکران برنامه متنوع و آبرومندی تحت نظر آقای پور حسینی رئیس امور اداری

فرهنگ اجرا میگردد.